

Abstrakt

První dodatek americké ústavy a vývoj jeho interpretace

Cílem této práce je analyzovat první dodatek ústavy Spojených států. Hlavním důvodem pro výběr tohoto tématu je můj dlouhodobý osobní zájem o oblasti práva, které jsou obsaženy v problematice prvního dodatku. Práce se skládá z úvodu, šesti kapitol a závěru.

Diplomová práce začíná úvodem, kde je diskutována metodologie, moje motivy pro volbu tématu, význam tématu a potenciální přínos této práce pro českou právní vědu.

První kapitola se zabývá historickými kořeny práv a svobod prvního dodatku. Zaměřuje se na jejich historický vývoj, a to jak v raně novověké Anglii, tak v jejich tehdejších amerických koloniích. Snaží se zachytit hlavní tendence, které přispěly k zakotvení pozitivních práv a svobod prvního dodatku do americké ústavy.

Druhá kapitola se nejprve soustřeďuje na hlavní politické a právní události týkající se přijetí prvního dodatku. Dále se snaží najít interpretační východiska prvního dodatku, a to užitím historické a teleologické výkladové metody. Druhá kapitola také pojednává o působnosti prvního dodatku. Kapitola končí přehledem, jak vnější faktory (např. právní filosofie či politika) ovlivnily rozhodovací procesy Nejvyššího soudu USA jakožto orgánu oprávněného podat právně závazný výklad prvního dodatku.

Vývoj interpretace jednotlivých práv a svobod prvního dodatku je analyzováno v následujících čtyřech kapitolách. Kapitola třetí, která se zabývá svobodou náboženství, je rozdělena do dvou částí: první část vysvětluje právní vývoj v oblasti klauzule zakazující státu zavádění náboženství a druhá část činí totéž v oblasti klauzule svobodného vyznávání náboženství. Kapitola čtvrtá zkoumá svobodu projevu. Jelikož svoboda projevu ovlivňuje mnoho oblastí společenského života, soustředil jsem se na šest hlavních oblastí, vhodných k přiblížení hlavních principů svobody projevu ve Spojených státech. Kapitola pátá rozvádí svobodu tisku ve Spojených státech a konečně kapitola šestá analyzuje svobodu shromažďovací a právo petiční.

V závěru shrnuji zásadní zjištění mé diplomové práce, jež naznačují, že hlavní fáze vývoje prvního dodatku nastala až ve 40. letech 20. století s rozhodnutími *Barnette* a *Everson* a vyvrcholila v 60. letech a na počátku 70. let precedenty *Sherbert*, *Brandenburg* a *Lemon*. Na samém konci poukazuji na po celou dobu historie Spojených států působivou úroveň náboženské svobody, zatímco kvalita svobody projevu se podle mého názoru mohla měřit se svobodou náboženskou až od konce 60. let.